

Wijkactieplan Rivierenwijk

(versie 15 augustus)

Inhoudsopgave

1. Inleiding
2. Samen naar school
3. Aanval op de schooluitval
4. Activering, scholing, werk
5. Wijkeconomie
6. Rivierenwijk beweegt
7. Recapitulatie financiering

1. Inleiding

Herstructurering Rivierenwijk

In 2005 hebben de gemeente Deventer, woningcorporatie Rentree, bewoners en minister Dekker afspraken gemaakt over de uitvoering van de herstructurering in de Rivierenwijk. Het Uitvoeringsplan Rivierenwijk (april 2005) is een raamovereenkomst over een integrale aanpak van de herstructurering in de Rivierenwijk. De overeenkomst bevat inhoudelijke en financiële afspraken, niet alleen over sloop, nieuwbouw en herhuisvesting, maar ook over de ruimtelijke structuur van de wijk, de voorzieningen en de sociale positieverbetering van de bewoners.

Kenmerkend voor de aanpak in Deventer is dat tussen gemeente en woningcorporatie Rentree is afgesproken dat Rentree – binnen vastgestelde kaders - de regierol heeft bij de verdere uitwerking en uitvoering van de herstructurering - zowel van de fysieke als van de sociale herstructurering. Belangrijke kaders zijn o.a. de “Ontwikkelingsvisie Wijkvernieuwing Rivierenwijk” (2005), de “Meetlat” van de bewoners (2005), het “Kader voor de sociale wijkvernieuwing in de Rivierenwijk” en het “Participatieconvenant Rivierenwijk”.

Bewoners hebben een belangrijke positie in de herstructurering. In de “Meetlat” hebben bewoners de voor hen 10 belangrijkste punten vastgelegd. De “Meetlat is het eindresultaat van een onconventioneel participatieproces, waarbij bewoners letterlijk aan de keukentafel naar hun ideeën en meningen over de toekomst van de wijk is gevraagd (project Kolonisten van de Wijk). De bewonerskopgroep bewaakt dat de herstructureringplannen rekening houden met de wensen van de bewoners en heeft een structurele positie in het overleg.

Sociaal programma Rivierenwijk

Eén van de afspraken uit het Uitvoeringsplan Rivierenwijk is de afspraak dat Rentree en gemeente in overleg met de bewoners een Sociaal programma opstellen. De voorbereiding van het sociaal programma loopt gedeeltelijk synchroon met de voorbereiding van het Wijkactieplan. Tijdens een bijeenkomst op 25 juni 2007 met partnerorganisaties en bewonerskopgroep is het fundament gelegd voor één breed sociaal programma Rivierenwijk.

Het ontwerp Sociaal programma Rivierenwijk (augustus 2007) bevat vier elementen, te weten A. Begeleiding en beheer tijdens sloop- en nieuwbouw B. Sociale wijkvernieuwing; C. Imago van de wijk en D. Communicatie en participatie. Het onderdeel B. Sociale wijkvernieuwing bevat acht thema's, elk thema bevat meerdere projecten. De thema's hebben betrekking op de Rivierenwijk als een kansrijke, opgroeiende, zorgende, gezonde, actieve, ondernemende, veilige en leuke wijk. De onderdelen van het Wijkactieplan Rivierenwijk zullen uiteindelijk binnen de thema's van dit programma worden opgenomen.

Gemeente en Rentree hebben in het Uitvoeringsplan afgesproken in de periode tot 2010 beiden € 1 miljoen beschikbaar te stellen voor sociale en leefbaarheidprojecten. In verband met de rol van woningcorporatie Rentree in de herstructurering in het algemeen en bij het sociaal programma in het bijzonder, is het Wijkactieplan Rivierenwijk tot stand gekomen in een nauwe samenwerking tussen gemeente en Rentree.

Wijkactieplan Rivierenwijk

Het Wijkactieplan Rivierenwijk wil een extra impuls geven aan de oplossing van de dominante problematiek in de Rivierenwijk. In onze visie is dit de sociaal-economische positie van de bewoners: de bewoners hebben naar verhouding minder onderwijs en opleiding, zijn daardoor kwetsbaarder op de arbeidsmarkt en hebben lagere inkomens of zijn aangewezen op een uitkering. Dit vaak van generatie op generatie.

Het hoofddoel van het Wijkactieplan is om de herstructurering van de wijk aan te grijpen om ook de sociale positie van de bewoners te verbeteren: een stapje hoger op de sociale ladder. Daarom gaat veel aandacht in dit plan uit naar de vestiging van de nieuwe, brede basisschool, het tegengaan van segregatie in het onderwijs en het voorkomen van schooluitval. Kinderen worden bij de overgang naar het voortgezet onderwijs en tijdens hun studie vanuit de binding aan de wijk (Don Bosco, basisscholen) ondersteunt en krijgen huiswerkbegeleiding.

Veel aandacht gaat ook uit naar activering, scholing en werk van de (jong-) volwassen bevolking, in het bijzonder ook voor vrouwen. Het wijkactieplan bevat een uitgekende strategie volgens welke bewoners in de wijk en uitgaande van de eigen talenten, stapsgewijs hun positie tot scholing, arbeidsmarkt en werk verkleinen (Raster, Cambio). Werkloze jongeren worden door Rentree d.m.v. leer/werkplaatsen ingeschakeld bij de sloop- en nieuwbouwactiviteiten. Het ondernemerschap wordt o.a. d.m.v. een Ondernemershuis gestimuleerd.

Tenslotte is er veel aandacht voor ontmoeting, integratie en participatie van autochtone en allochtone Rivierwijkers d.m.v. sport en bewegen. Het buurtsportwerk wordt in ere hersteld en een "sportmakelaar" fungeert als stimulator tussen de informele groepen in de wijk, de brede basisschool én de georganiseerde sport. ROC Aventus is bereid studenten van de opleiding sport en bewegen in te zetten en haar sportaccommodatie beschikbaar te stellen.

Deze voorstellen worden door de bewoners(-kopgroep) en de genoemde partnerorganisaties ondersteund. Met de bewonerskopgroep is niet alleen overleg, zij wordt ook betrokken bij de uitwerking van de voorstellen.

Amstellaan

De Rivierenwijk was één van de adoptiewijken in het kader van der Nieuwe Coalities van de Wijk. In de intentieovereenkomst (december 2006) is afgesproken om de gevolgen van spoor- en wegverkeer in beeld te brengen en problemen voor (het tempo van) de wijkvernieuwing op te lossen. Het adoptieteam is daarin succesvol geweest. Een nog openstaande afspraak uit de intentieovereenkomst betreft het samen zoeken naar aanvullende financiering voor het project Amstellaan.

De Rivierenwijk wordt doorsneden door de Amstellaan, die onderdeel is van een regionale hoofdweg (N337). Het verminderen van de barrièrewerking van deze weg, teneinde de beide wijkdelen beter met elkaar te verbinden, is een belangrijke opgave van de stedenbouwkundige herstructurering van de Rivierenwijk. In het stedenbouwkundig plan wordt uitgegaan van een verhoging van het maaiveld om op die manier de Amstellaan op een aantal plaatsen te kunnen overbouwen, via een zogenaamd "Ponte Vecchio"-model.

De noodzakelijke investering in de Ponte Vecchio's ligt circa € 16 miljoen hoger dan de "standaardoplossing", waarbij de Amstellaan wordt gereconstrueerd en op het maaiveld wordt ingepast in de Rivierenwijk. De kosten voor de reconstructie van de weginfrastructuur zijn gedekt door de gemeente. Het realiseren van de Ponte Vecchio's leidt tot een tekort van ongeveer € 16 miljoen (gesaldeerd met de opbrengsten van een grotere woningbouwcapaciteit).

De gemeente en Rentree zijn bereid ieder € 4 miljoen bij te dragen. Daarnaast is het mogelijk om door een verantwoorde versobering € 4 miljoen te besparen. Vanuit een formule van 4 maal € 4 miljoen, doen wij een beroep op het rijk om ook € 4 miljoen bij te dragen aan de Ponte Vecchio's over de Amstellaan.

2. Samen naar school

2.1. Wat is het probleem?

In de Rivierenwijk woonden per 1 oktober 2006 **391 leerlingen** die naar het basisonderwijs gaan. Van deze leerlingen gaan er slechts 199, d.w.z. 50,9% naar één van de drie basisscholen in de Rivierenwijk (29 kinderen uit de Rivierenwijk of 7,4% ging naar een school voor speciaal onderwijs, buiten de wijk gelegen).

Ter vergelijking, per 1 oktober 2004 was sprake van 435 basisschoolleerlingen, waarvan er 221, d.w.z. 50,8% naar basisscholen in de wijk gingen (59 kinderen uit de Rivierenwijk of 13,5 % ging naar een school voor speciaal onderwijs, buiten de wijk gelegen).

Het leerlingtal loopt terug. Het zijn vooral de autochtone bewoners en de beter opgeleide allochtone bewoners die hun kinderen naar scholen elders in de gemeente sturen (vooral Colmschate en Rode Dorp). Er is kortom sprake van segregatie: circa 50% (exclusief speciaal onderwijs) van de kinderen uit de Rivierenwijk gaat niet in de wijk naar school

2.2. Welk resultaat willen we eind 2011 behalen?

Het maatschappelijk effect dat we willen berekenen is dat de schoolpopulatie van het basisonderwijs in de Rivierenwijk een afspiegeling is van de wijkbevolking. Dit betekent dat we ouders moeten stimuleren om hun kinderen in de eigen wijk op school moeten doen.

Het gemeentelijk beleid is er op gericht dat kinderen in de eigen wijk naar de basisschool gaan. Scholen hebben in termen van beschikbare klaslokalen een marge van 10%, d.w.z. 10% meer ruimte dan kinderen die behoren tot het eigen voedingsgebied. Dat doel willen we ook voor de Rivierenwijk bereiken.

Een belangrijk voornemen is de bouw van een nieuw Wijkvoorzieningscentrum (WVC), waarin de drie onderwijslocaties samen zullen worden gehuisvest, naast andere functies zoals peuterspeelzaal werk, kinderopvang, jeugdzorg, sport (o.a. Centrum voor Jeugd en Gezin). Deze voorziening zal op zijn vroegst eind 2009 worden opgeleverd en moet een krachtige impuls geven aan de brede schoolontwikkeling in de Rivierenwijk.

De drie onderwijslocaties vormen materieel één school met één team en één directie. Daardoor kan een vernieuwend onderwijspakket worden ontwikkeld, dat voor alle leerlingen uit de wijk aantrekkelijk is. Het functioneren als één school en het mengen van de leerlingen bestrijdt de problematiek van witte en zwarte scholen en de vlucht uit de wijk van leerlingen naar andere delen van Deventer.

Hoewel materieel sprake is van één school blijven de delen van de school formeel onder verschillende bevoegde gezagen vallen (het openbaar en het protestants-christelijk onderwijs). Er dient een construct te worden gemaakt waarin beide besturen participeren, dat verantwoordelijk is voor de bestuurlijk aansturing van de school.

De bestaande onderwijswet- en regelgeving kent geen bestuurlijk-juridische figuur waarin dit concept zonder meer kan worden ondergebracht. Realisering is afhankelijk van de toestemming van de staatssecretaris van OCW, die bereid moet zijn dit concept – in afwijking van bestaande regels – als experiment c.q. als pilot toe te staan.

Zoals minister Vogelaar tijdens haar werkbezoek heeft aangegeven, is een nieuwe attractieve school, geen voldoende voorwaarde om de ouders te bewegen hun kind(eren) in de wijk op

school te doen. Zij pleitte voor een gezamenlijke actie van scholen en ouders, zodat bij hen niet het gevoel blijft bestaan dat zij als enige hun kind op een gesegregeerde school doen.

Tegen deze achtergrond wil Deventer in de periode tot en met 2011 de volgende resultaten bereiken:

- Er is voor 2008 toestemming van de staatssecretaris van OCW om de beoogde samenwerking tussen protestants-christelijk en openbaar onderwijs – in afwijking van bestaande regels – als experiment c.q. als pilot toe te staan.
- Het percentage van de leerplichtige kinderen uit de Rivieren dat naar basisscholen in de Rivierenwijk gaat bedraagt bij de start van het nieuwe wijkvoorzieningencentrum in 2010 75%.
- Realisering van een wijkvoorzieningencentrum bestaande uit o.a. een brede school waarin de drie huidige onderwijslocaties zijn opgenomen en een Centrum voor Jeugd en Gezin rond 2009.

2.3 Welke acties gaan we daarvoor ondernemen?

- De Minister van WWI bewerkstelligt bij de staatssecretaris voor OCW dat de formele belemmeringen voor de samenwerking van openbaar en –protestants-christelijk onderwijs in de Rivierenwijk per 2008 zijn opgeheven.
- De basisscholen in de Rivierenwijk ontwikkelen samen ouders van schoolgaande kinderen en toekomstige ouders in samenwerking met Raster groep (peuterspeelzaal +) , woningcorporatie Rentree, Don Bosco, Speeltuinenvereniging, Wijkaanpak e.a. een campagne om ouders te bewegen hun kinderen uit de Rivierenwijk op school te doen. Dit met de nieuwe samenwerkingschool als wenkend perspectief.

2.4 Welk draagvlak of betrokkenheid van bewoners en/ of instellingen is er bij de acties?

2.5. Wat zijn de kosten en wie gaat wat betalen?

Kostenraming	2008	2009	2010	2011
	€196.143	€201.127	€206.261	€211.549

Bijdrage Deventer	2008	2009	2010	2011
Bijdrage rijk				

3. Aanval op de schooluitval

3.1. Wat is het probleem?

In de Rivierenwijk is sprake van een omvangrijke schooluitval. Van de niet-leerplichtige jongeren in de leeftijd van 18 tot en met 23 jaar hebben in april 2007, **254 jongeren geen startkwalificatie**¹. Het gaat om 88 jongeren in buurtcode 50 (Rivierenbuurt) en 166 jongeren in buurtcode 51 (Deltabuurt).

Het aantal jongeren daarvan dat heeft aangegeven ingeschreven te zijn bij een onderwijsinstelling is volgens Leerplicht 15, zodat het aantal jongeren zonder startkwalificatie dat niet ingeschreven is bij een onderwijsinstelling voor de Rivierenwijk 239 bedraagt.

Het totaal aantal jongeren zonder startkwalificatie in Deventer bedraagt 1647. Het aandeel Rivierenwijk in het totaal bedraagt m.a.w. 15,4%. Het aantal jongeren in de leeftijd 18 t/m 23 jaar in de genoemde buurten is 760 en in heel Deventer 6995 d.w.z 10,9 %.

Het aantal probleemjongeren in de leerplichtige leeftijd in de Rivierenwijk, kinderen en jongeren waarmee de leerplichtambtenaar contact heeft, bedraagt per mei 2007 : 12.

3.2. Welk resultaat willen we eind 2011 behalen?

Het maatschappelijk effect dat we op langere termijn willen bereiken is dat iedere jongere die de school verlaat beschikt over een startkwalificatie. Om deze situatie bereiken moet er eerst een inhaalslag worden gemaakt bij de groep jongeren in de leeftijd van 18 t/m 23 jaar zonder startkwalificatie. Tegelijkertijd willen we preventie versterken door de jongeren in de wijk vanaf groep 8 van de basisschool te begeleiden en van daaruit een verbinding te leggen met (de zorgstructuren binnen) het voortgezet onderwijs (EHL en ROC). Voor de periode tot 2011 mikken we op de volgende strategie:

- Alle 239 jongeren in de leeftijd 18-23 jaar zonder startkwalificatie die niet bij een onderwijsinstelling zijn ingeschreven krijgen intensieve individuele begeleiding en zitten eind 2009 op school of zijn aan het werk (de curatieve aanpak).
- Alle kinderen die in de Rivierenwijk naar de basisschool krijgen vanaf groep 8 tot het einde van de leerplicht aan aanbod voor studiebegeleiding vanuit de vertrouwde omgeving van de eigen wijk (de preventieve aanpak)

3.3 Welke acties gaan we daarvoor ondernemen?

De gemeente heeft onlangs met andere gemeenten, opleidingscentra en hulpverleningsinstellingen in de regio het Convenant Schoolverlatersoffensief Stedendriehoek 2007-2008 (SOS) gesloten.

Het convenant is gericht op uniformering van de registratie, doorontwikkeling van jongerenloketten, verbeteren overdracht VMBO-MBO, nieuwe leerwerktrajecten en stageplaatsen en versterken van de (sub)regionale zorgstructuren.

In samenhang daarmee wil de gemeente, om te beginnen in de Rivierenwijk, een veel actiever en preventiever beleid gaan voeren jegens de uitvallers. Het beleid is nu te reactief.

---

¹ Stand van zaken voortijdige schoolverlaters per buurt, april 2007, K&V.

Dit beleid zal twee componenten bevatten, t.w. 1. veel meer bemoeizorg met de uitvallers, d.w.z. intensieve individuele begeleiding van de niet-leerplichtige schoolverlaters zonder startkwalificatie; 2. een preventieve aanpak gericht op hulp en ondersteuning van kinderen en jongeren bij eerste signalen.

Voor de Rivierenwijk staan ons de acties voor ogen:

- Er worden bij RMC/Leerplicht .....trajectbegeleiders aangesteld met de opdracht om de jongeren zonder startkwalificatie op te zoeken en d.m.v. intensieve persoonlijke begeleiding terug te plaatsen naar school of werk (dan wel uitkering).
- Er wordt bij RMC/Leerplicht een "makelaar" aangesteld die, vanuit een duidelijke rolverdeling met scholen (convenant) de hulpvraag van de scholen bij eerste signalen van problemen of verzuim waar nodig vertaalt in een aanbod en plaatsing bij hulpverleningsinstanties.
- Er worden bij Don Bosco Deventer ...studiebegeleiders aangesteld met de opdracht om alle kinderen vanaf groep 8 van de basisscholen in de Rivierenwijk tot het eind van de leerplicht twee avonden per week studiebegeleiding aan te bieden. Er wordt begonnen in het schooljaar 2007-2008 en elk jaar wordt een jaargang toegevoegd (fasering).

3.4 Welk draagvlak of betrokkenheid van bewoners en/of instellingen is er bij de acties?

3.5. Wat zijn de kosten en wie gaat wat betalen?

Kostenraming	2008	2009	2010	2011

Bijdrage Deventer	2008	2009	2010	2011
Bijdrage rijk				

4. Activering, scholing, werk

4.1. Wat is het probleem?

De Rivierenwijk heeft op 1-1-2007 in totaal **357 werkzoekenden**, hiervan zijn er 226 allochtoon (64%). Van de allochtone werklozen is 51% niet-westers (waarvan 37% Turks) en 13% westers. Van de 357 werkzoekenden in de Rivierenwijk zijn er 184 korter dan een jaar werkloos (52%), 77 van 1 tot 2 jaar werkloos (22%) en 96 langer dan 2 jaar werkloos (27%). Het overgrote deel van de werkzoekenden, 238 ofwel 67%, bevindt zich in de leeftijd 25 t/m 49 jaar. Het opleidingsniveau van werkzoekenden in de Rivierenwijk is laag. Van de 357 werkzoekenden hebben er 223 (62%) basisschool of VMBO. Voor heel Deventer is dat percentage 46%.

De Rivierenwijk heeft per 1-1-2007 **233 uitkeringsgerechtigden**, 10,4% van het totaal aantal uitkeringsgerechtigden in Deventer. Van de 233 uitkeringsgerechtigden is 111 man en 122 vrouw. Van de 111 mannen zijn 67 autochtoon, 21 Turks en 23 overig. Van de 122 vrouwen zijn 76 autochtoon, 27 Turks en 19 overig. Opmerkelijk is dat het aandeel allochtonen bij de werkzoekenden aanmerkelijk hoger ligt dan bij de uitkeringsgerechtigden, 64% tegen 39%. Bijzonder voor de Rivierenwijk is dat het grootste gedeelte van de uitkeringsgerechtigden behoren tot de categorie "fase 4": met andere woorden met de grootste afstand tot de arbeidsmarkt.

De Rivierenwijk kent ook een omvangrijk groep **niet uitkeringsgerechtigden** (raming > 600) met een grote achterstand tot de arbeidsmarkt. Het betreft overwegend vrouwen (autochtoon en allochtoon) die geen uitkering ontvangen omdat er in het gezin al gewerkt wordt door de man. Deze vrouwen werken niet vanwege van de traditionele man/vrouw verhoudingen binnen de gezinnen en omdat er door het lage inkomen geen mogelijkheden zijn om in ontwikkeling te investeren. Aanknopingspunten voor ontwikkeling liggen vaak niet in directe toeleiding naar regulier werk, maar eerder in persoonlijke ontwikkeling en ontwikkeling van persoonlijke talenten.

4.2. Welk resultaat willen we eind 2011 behalen?

Het maatschappelijk effect dat we willen bereiken is dat 500 Rivierenwijkers – werkzoekenden, uitkeringsgerechtigden en niet-uitkeringsgerechtigden – in 2011 een sterkere positie op de arbeidsmarkt hebben verworven en dat zij en hun gezinnen daardoor op langere termijn minder kwetsbaar zijn in termen van werk, inkomen en menselijke waardigheid. Het realiseren van betaalde banen is niet het eerste doel van dit programma-onderdeel, maar de activiteiten leiden eind 2011 toch tot 52 bewoners met een betaalde baan.

- **Eerste Trap – activering en talentontwikkeling** :
400 Rivierenwijkers (200 uitkeringsgerechtigden en 200 niet-uitkeringsgerechtigden) hebben minimaal drie basiscompetenties verworven, die de *afstand tot scholing en werkervaring* overbruggen dan wel verkleinen. Deze drie basiscompetenties zijn: 1. omgaan met structuur; 2. het nakomen van afspraken; 3. het kunnen werken onder begeleiding. Zo wordt de afstand tot verdere scholing en werkervaring overbrugd en de afstand tot de arbeidsmarkt gehalveerd (met 50%).

Specificatie van dit resultaat op jaarbasis:

- 75 wijkbewoners hebben een eigen portfolio verworven met daarin de drie basiscompetenties waarmee de afstand tot de arbeidsmarkt wordt overbrugd tot 50%.
- 5 wijkbewoners hebben een opleiding tot Coach van het Alledaagse (C & A) gevolgd en daarmee vier extra competenties verworven, t.w.: 1. begeleiden; 2, gesprekstechniek; 3. structureren; 4. omgevings sensitiviteit. De portfolio overbrugt voor deze 5 wijkbewoners de afstand tot scholing en werkervaring en grotendeels de afstand tot de arbeidsmarkt, tot 75%.
- 10 huishoudens aan de onderkant hebben een begeleidingstraject C & A gevolgd en de basiscompetenties verworven.
- 10 wijkbewoners (waarvan de helft allochtonen) hebben een portfolio verworven (binnen de PAK/Pakhuis methodiek) met daarin – aanvullend op de basiscompetenties – ook de competenties: 1. ondernemen; 2. organiseren.

Van deze 100 bewoners per jaar stromen er 5 wijkbewoners door naar het Cambio-bedrijvencentrum. Dus 20 wijkbewoners in de periode tot en met 2011. Jaarlijks krijgt één persoon een betaalde baan, dus 4 personen tot en met 2011.

- **Tweede Trap: scholing en werkervaring :**

160 Rivierenwijkers (80 niet-uitkeringsgerechtigden en 80 uitkeringsgerechtigden) hebben minimaal drie *vervolgcompetenties* verworven die de afstand tot *de reguliere arbeidsmarkt* overbruggen dan wel verkleinen. Deze drie vervolgcompetenties zijn: 1. verantwoordelijkheid nemen; 2. samenwerken met anderen; 3. kennis en vaardigheden van het werkteerrein. De doelgroep van 160 wijkbewoners bestaat uit 60 bewoners uit de eerste fase, en 100 bewoners die op een andere manier al een aantal basisvaardigheden bezitten en dus al in een gevorderd stadium kunnen instromen. De competenties worden vastgelegd in EVC- en andere certificaten conform ROC/AOC/Cambio-trajecten.

Specificatie van dit resultaat op jaarbasis:

- 25 wijkbewoners zijn toegelaten tot het Cambio bedrijvencentrum, waarvan 15 vrouwen. Zij verwerven de drie vervolgcompetenties én de aanvullende competenties: 1. ondernemen en ondernemingsplan maken; 2. organiseren en administreren; 3. initiatief nemen en zelfstandig handelen.
- 5 vrouwen zijn geplaatst op leer/werkbanen binnen “Vrouwen van Cambio “. Zij verwerven de drie vervolgcompetenties op weg naar werk in loondienst. Het betreft ondersteunende banen rond nieuwe wijkvoorzieningen zoals wijkrestaurant / theehuis / hammam / Wijkvoorzieningencentrum (WVC).
- 10 wijkbewoners zijn geplaatst binnen leer/werk/Cambio-banen in relatie tot herstructurering. Zij verwerven de drie vervolgcompetenties. Deelnemers verrichten eenvoudig werk voor, tijdens en na de bouwwerkzaamheden en krijgen tegelijkertijd begeleiding en scholing op maat op weg naar werk in loondienst.
- 10 studenten kunnen succesvol afstuderen doordat er 10 stageplaatsen extra in de wijk gecreëerd zijn voor (allochtone) wijkbewoners op VMBO/MBO en HBO-niveau. Het gaat hier om stages ten behoeve van de leefbaarheid en samenhang binnen de

buurtdynamiek.

Van deze 40 wijkbewoners (exclusief de studenten) per jaar stromen er 12 door naar een reguliere baan op de arbeidsmarkt of een zelfstandig bedrijf. Dus 48 bewoners in de periode tot en met 2011.

4.3 Welke acties gaan we daarvoor ondernemen?

- Voorzetting van het **Project Alledaagse Kansen (PAK)**. In de Rivierenwijk loopt momenteel het Project Alledaagse Kansen dat wordt uitgevoerd door Raster groep. De pilot maakt deel uit van het G27 traject Aanval op de Uitval (tot september 2008). In het project participeren de provincie Overijssel, Renterree en de gemeente Deventer. De ervaringen van deze pilot zijn erg positief. De vier acties zijn gefocust op uitbreiding en verdieping van deze aanpak.

Specificatie van de actie:

- Doorzetten van de Alledaagse kansen methodiek (PAK). Letterlijk aan de keukentafel wordt de deelnemer meegenomen op reis naar eigen talenten. De deelnemer blijft zelf baas over het traject, benoemt een coach uit eigen kring en bewaart eigen portfolio resultaten. Financiële hobbels kunnen worden getackeld met een Persoonlijk Kansen Budget .
- Inzetten van de methodiek Coaching van het Alledaagse (C&A). Uit de netwerken van het alledaagse kansen project en kolonisten van de wijk (gangmakers) worden wijkbewoners geworven en opgeleid om huishoudens aan de absolute onderkant wekelijks te coachen op alledaags huishoudmanagement.
- Activering en werving door inzet van de methodiek Cambio Basis. Een rolmodel uit de wijk - die 20 jaar werkloosheid heeft ingeruild voor een carrière bij Cambio - gaat als floormanager - met het Deltaplein als thuisbasis - wijkbewoners aanspreken en prikkelen tot deelname aan het Alledaagse Kansen Project en andere werktrajecten.
- Doorzetten van het PAKhuis traject als toeleidingstraject naar het bedrijventrum (inclusief vrouwencentrum). Wijkbewoners worden toegeleid naar een plek waar ze naar hartelust kunnen experimenteren met eigen activiteiten en eigen talent. In de praktijk heten deze plekken PAKhuizen.

- Uitbreiding van **buurtbeheerbedrijf Cambio** met een bedrijventrum in de Rivierenwijk, een specifieke werkploeg voor vrouwen In de Rivierenwijk, uitbreiding van de bestaande Cambio werkploeg in de Rivierenwijk en door een offensief voor stagepekken in de Rivierenwijk.

Specificatie van deze actie:

- Oprichting Cambio bedrijventrum waarbinnen ook ruimte voor "Vrouwen van Cambio". Beoogde locatie is de bovenverdieping LIDL en/of een aantal winkeltjes aan het Deltaplein.
- Oprichting Cambio-werkploeg specifiek voor vrouwen ("Vrouwen van Cambio") in de

Rivierenwijk. Deze ploeg voert werkzaamheden uit rondom nieuwe wijkvoorzieningen zoals het restaurant, het theehuis, de hammam, het Wijkvoorzieningencentrum en diensten in het kader van de Wet Maatschappelijke Ondersteuning.

Uitbreiding en stationering Cambio-werkploeg in de Rivierenwijk. Deze ploeg gaat aan de slag met werk voor, tijdens en na de herstructurering (schoonmaak, sloop, bouwen, koeriersdiensten, onderhoud, beheer).

Offensief om formele en informele stageplekken te inventariseren en te bemensen i.s.m. ROC/Connections – EtyHillesumLyceum (EHL) en Saxion Hogescholen.

4. 4 Welk draagvlak of betrokkenheid van bewoners en/of instellingen is er bij de acties?

Deze voorstellen zijn door Rastergroep en Cambio in nauwe samenwerking voorbereid. Rastergroep is de welzijnsinstelling voor heel Deventer op het gebied van kindwerk, jongerenwerk, opbouwwerk, peuterspeelzaalwerk, voorschoolse educatie en kinderopvang. Rastergroep is op al gebieden actief in de Rivierenwijk. Cambio verricht in de hele stad Deventer werkzaamheden in de openbare ruimte, die bijdragen aan het vergroten van de leefbaarheid in de wijken. De werkzaamheden worden verricht door mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt. Cambio bestaat op basis van opdrachten van de gemeente, de woningcorporaties en de instellingen.

4.5. Wat zijn de kosten en wie gaat wat betalen?

Kostenraming Eerste Trap	2008	2009	2010	2011
Personeel	285.222	293.776	302.590	311.667
Persoonlijk Kansen Budget	57.500	57.500	57.500	57.500
Huur ruimte PAKhuis	10.000	10.300	10.609	10.927
Huur buurtmederij	10.000	10.000	10.000	10.000
Opleiding/begeleiding coaches	25.000	25.000	25.000	25.000
	387.722	396.576	405.699	415.094

Bijdrage Deventer Eerste Trap	2008	2009	2010	2011
Activeringsbijdrage gemeente	100.000	100.000	100.000	100.000
Empowermentbijdrage gemeente	25.000	25.000	25.000	25.000
Dekking buurtmederij	10.000	1.667		
Dekking PAK- project	61.499			
Bijdrage rijk	191.223	269.909	280.699	290.094
	387.722	396.576	405.699	415.094

Kostenraming Tweede Trap	2008	2009	2010	2011
Personeel	331.345	341.284	351.522	362.068
Microkredieten	50.000	50.000	50.000	50.000
Bedrijvencentrum	55.000	56.650	58.350	60.100
EVC toetsing	20.000	20.600	21.218	21.855
	456.345	468.534	481.090	494.023

Bijdrage Deventer Tweede Trap	2008	2009	2010	2011
Activeringsbijdrage gemeente	40.000	40.000	40.000	40.000
Bijdrage rijk	416.345	428.534	441.090	454.023
	546.345	468.534	481.090	494.023
	387.722	396.576	405.699	415.094

5. Wijkeconomie

5.1 Wat is het probleem?

In totaal telt de Rivierenwijk in 2006 **59 ondernemingen die samen goed zijn voor 152 banen**. De belangrijkste sectoren zijn handel en reparatie (21 vestigingen met 50 banen), zakelijke diensten (11 vestigingen met 13 banen) en onderwijs (3 vestigingen met 60 banen). In 2003 was er in de Rivierenwijk in totaal nog sprake van 73 bedrijven en 258 banen. Zowel de werkgelegenheid als het aantal bedrijven daalde de laatste jaren aanzienlijk. De daling wordt veroorzaakt door drie vestigingen (Hegeman bouw is verhuisd naar industrieterrein, Lidl i.p.v. Edah en van basisschool Snippeling wordt het personeel intussen wordt buiten de wijk geregistreerd; dit geldt overigens ook voor Rastergroep die met 3 vestigingen en 32 (deeltijd)banen in de Rivierenwijk een belangrijk sector vertegenwoordigd).

Hoewel het aantal bedrijven – los van de drie genoemde vestigingen - de afgelopen jaren min of meer stabiel is gebleven is er toch sprake van een grote dynamiek. Analyse van de mutaties in het bedrijvenbestand van de Rivierenwijk wijst uit dat er in de afgelopen drie jaar 50 bedrijven in de wijk werden opgericht/gevestigd en 40 bedrijven vertrokken/werden opgeheven. Dat wil zeggen dat het bedrijvenbestand zich circa eens in de vier jaar bijna geheel vernieuwd. Verder analyse moet nog uitwijzen wat de oorzaken zijn van deze grote dynamiek. Deze analyse kan handvatten bieden voor het type maatregelen dat moet worden genomen om de wijkeconomie te versterken. De gemeente zal deze analyse binnen afzienbare tijd uitvoeren.

De stedenbouwkundige ontwikkeling aan de Amstellaan en de bouw van het wijkvoorzieningscentrum, brengt met zich mee dat een aantal ondernemers het Deltaplein gaat verlaten en zich in dit nieuwe centrum gaat vestigen. Hierdoor ontstaan mogelijkheden voor andere vormen van detailhandel en voor een bedrijfsverzamelruimte voor startende ondernemers, als daarop tijdig en adequaat wordt ingesprongen. Rentré ontwikkelt een visie op de toekomst van het Deltaplein. Zowel de ontwikkelingen aan de Amstellaan als het sloop- en nieuwbouwprogramma bieden mogelijkheden om werklozen uit de wijk in te schakelen bij de activiteiten in de wijk.

5.2 Welk resultaat willen we eind 2011 behalen?

Het maatschappelijk effect dat we willen bereiken is de economische vitaliteit van de economie in de Rivierenwijk verbeteren. Dit door bevordering van nieuw ondernemerschap (starters), kwaliteitsverbetering van bestaand ondernemerschap en te zorgen voor de juiste randvoorwaarden waarin ondernemerschap binnen de wijken optimaal gedijt.

Het inschakelen van werklozen uit de wijk bij ondernemersactiviteiten, in casu sloop- en bouwactiviteiten, heeft tot doel werklozen in de wijk werkervaring op te laten doen en onder begeleiding toe te werken naar een positie op de arbeidsmarkt. Dit onder meer in aansluiting- derde trap - op de activiteiten bedoeld in hoofdstuk 3 (activering, scholing en werk).

De concreet in 2011 te bereiken resultaten zijn:

- het aantal ondernemingen in de Rivierenwijk van 59 in 2006 (met 152 banen) stijgt naar .....in 2011 (met .....banen).

- het aantal werklozen (uitkeringsgerechtigden of werkzoekenden) uit de Rivierenwijk dat via sloop- en nieuwbouwactiviteiten of andere activiteiten in het kader van de herstructurering aan het werk komt bedraagt .....

5.3 Welke acties gaan we daarvoor ondernemen?

- Woningcorporatie Rentré maakt afspraken met sloop- en bouwbedrijven bedrijven – en waar mogelijk met andere bedrijven - over het inschakelen van werklozen uit de wijk bij de sloop- en bouwactiviteiten in het kader van de herstructurering.
- Het vestigen van een steunpunt in de Rivierenwijk van het Ondernemershuis in Deventer (in samenhang met bedrijfsverzamelgebouw Cambio) gericht op aanboren latent ondernemerschap, ondersteunen nieuw ondernemerschap en kwaliteitsverbetering bestaand ondernemerschap.
- Overige maatregelen om de wijk economie te versterken afhankelijk van uit te voeren nadere analyse. Onder meer microkredieten startende ondernemers (conform BP kabinet)

5.4 Welk draagvlak of betrokkenheid van bewoners en/of instellingen is er bij de acties?

5.5 Wat zijn de kosten en wie gaat wat betalen?

Kostenraming	2008	2009	2010	2011

Bijdrage Deventer	2008	2009	2010	2011
Bijdrage rijk				

6. Rivierenwijk beweegt

6.1. Wat is het probleem?

De gezondheid van kinderen en jongeren in de Rivierenwijk wijkt in negatieve zin af van de gezondheid elders in de stad. Overgewicht komt in de Rivierenwijk ruim twee maal zo vaak voor als bij kinderen elders in Deventer: Bij 27% van de kleuters in de Rivierenwijk is sprake van overgewicht tegen 12% in de rest van de stad.

Bij 49% van de 11-jarigen in de Rivierenwijk is sprake van overgewicht, tegen 20 % elders in de stad. Van de middelbare scholieren in de Rivierenwijk is 34% lid van een sportclub tegen 60% in de rest van Deventer (Jeugdmonitor GGD Gelre-IJssel). De Rivierenwijk kent geen sportverenigingen.

In 1997 was de Rivierenwijk nog de minst sportieve wijk. Blijkens een recente peiling (K&V 2006) is het aantal regelmatige sporters toegenomen tot 63%, de achterstand ten opzichte van andere wijken lijkt hiermee te zijn ingelopen. Het aandeel van de sporters dat uitsluitend ongeorganiseerd aan sport doet is in de Rivierenwijk relatief groot. Lid zijn van een sportvereniging - behalve van voetbalverenigingen - is niet "wijkeigen" .

Vooral meisjes en vrouwen en met name de allochtone vrouwen zijn nauwelijks lid van sportclubs. Andersom zijn sportverenigingen nog nauwelijks ingericht op deelname van allochtonen vrouwen (ladies-avonden etc). Allochtone kinderen komen minder dan autochtone kinderen in aanraking met sport. Er zijn weinig positieve rolmodellen.

Het patroon van voedingsgewoonten en te weinig beweging zet zich door in de volwassenheid. Meer bewegen draagt bij aan een gezondere leefstijl en meer zelfvertrouwen. Sport en bewegen is ook een uitstekend instrument voor ontmoeting, participatie en integratie van de verschillende autochtonen en allochtone bevolkingsgroepen in de Rivierenwijk. Bewegen is meedoen!

6.2. Welk resultaat willen we eind 2011 behalen?

Het maatschappelijk effect dat we willen bereiken is dat kinderen, jongeren en volwassenen uit de Rivierenwijk *wekelijks* bewegen of sporten. Op langere termijn moet dit leiden tot een gezondere leefstijl, minder overgewicht en een grotere participatie.

Voor veel Rivierenwijkers is de commerciële sportschool (te hoge bijdrage) of de georganiseerde sport (niet in de wijk, te geregeld) een brug te ver. Daarom moeten we er voor zorgen dat er in de wijk op een toegankelijk wijze dagelijks gelegenheid is om te bewegen of te sporten. Dit betekent – naast versterking van het bewegen tijdens schooluren - versterking van de informele mogelijkheden om in de wijk te bewegen en de sporten. In de periode tot 2011 willen we de volgende resultaten bereiken:

- Toename van aan het aantal Rivierenwijkers (kinderen, jongeren en volwassenen) dat regelmatig sport of beweegt van 63% naar 100%.
- Allochtone Rivierenwijkers (kinderen, jongeren en volwassenen) sporten en bewegen naar verhouding evenveel als autochtonen Rivierenwijkers.
- Twee sportverenigingen zetten zich gericht in voor de Rivierenwijk en zijn hiertoe een structurele verbinding aangegaan met lopende wijkinitiatieven en instellingen.

6.3 Welke acties gaan we daarvoor ondernemen?

- De mogelijkheden voor kinderen en jongeren om binnen schooluren te sporten en bewegen worden verruimd conform de te maken afspraken tussen kabinet en VNG (zie Actieplan Krachtwijken minister Vogelaar).
- Invoeren van B-Slim methodiek waarbij de gehele Rivierenwijk doelgroep is. B-Slim is een bewezen methodiek, o.a. in Groningen, met als hoofdingrediënten: sport, gezondheid en sociale vaardigheden. Hiervoor wordt een 'sportmakelaar' aangesteld voor de Rivierenwijk die ook als stimulator en tussenpersoon fungeert tussen de informele groepen in de wijk en de sportmogelijkheden in de wijk en van de georganiseerde sport.
- De campagne "Rivierenwijk beweegt!" wordt voortgezet en uitgebouwd tot een vierjarig evenement.
- Er wordt een buurtsportwerker aangesteld met als opdracht met de jongeren (van verschillende etnische achtergrond) te gaan bewegen en sporten op de binnen- en buitenruimten waarover de wijk beschikt.
- Bij de sportactiviteiten worden waar mogelijk studenten ingeschakeld van de opleiding sport en bewegen (ROC) waardoor de kwaliteit van de activiteiten wordt verhoogd en de afstand tot het ROC voor de jongeren wordt verkleind.
- Bij de herinrichting van de wijk wordt rekening gehouden met voldoende mogelijkheden om te sporten en bewegen, zowel in binnenruimten als buitenruimten (conform de Bewoners Meetlat).

6.4 Welk draagvlak of betrokkenheid van bewoners en/of instellingen is er bij de acties?

Uit de wijk komt het signaal, ook tijdens het wijkbezoek van minister Vogelaar, dat de teloorgang van het buurtsportwerk zeer wordt betreurd. Intussen zijn er in het kader van de wijkaanpak verschillende nog broze initiatieven, onder de noemer De Rivierenwijk beweegt, ontstaan die ondersteuning behoeven (o.a. tijdelijke buurtsportwerker, vrouwenfitness). De gemeente (team werk & inkomen) ondersteunt sportactiviteiten voor uitkeringsgerechtigden en kan ook via het armoedebeleid een bijdrage leveren.

Vanuit het Project Alledaagse Kansen uitgevoerd door RasterGroep dienen zich steeds meer wijkbewoners aan die willen werken aan een gezond lichaam. De eerste Afvalclub "de Afvallers" kende 39 deelnemers. Vanuit dit project starten momenteel ook meerdere informele sport en bewegingsclubjes (o.a. de JudoArk) die vragen om duurzame ondersteuning en facilitering.

Het ROC Aventus is bereid studenten van de opleiding sport en bewegen in te zetten, hierdoor wordt de kwaliteit van de sportactiviteiten vergroot en wordt de afstand tot het ROC voor de jongeren verkleind. Ook is het ROC bereid haar sportaccommodatie (direct naast de wijk gelegen) in te zetten.

In de "Meetlat" wordt door wijkbewoners een sterk appèl gedaan op een nieuwe sport-minded inrichting van de wijk en op "schoolmeesters nieuwe stijl": in dit verband wordt hiermee de buurtsportwerker bedoeld die vooral als agoog aanwezig is in de wijk.

6.5. Wat zijn de kosten en wie gaat wat betalen?

De kosten voor Rivierenwijk Beweegt voor de periode 2008 t/m 2011 bedragen in totaal € 815.081. In de kostenraming is rekening gehouden met loon- en prijsstijgingen.

Kostenraming	2008	2009	2010	2011
Sportmakelaar (36 uur)	€ 92.512	€ 95.287	€ 98.145	€ 101.090
Buurtsportwerker (36 uur)	€ 73.632	€ 75.841	€ 78.116	€ 80.459
Campagne/werkbudget	€ 30.000	€ 30.000	€ 30.000	€ 30.000
	€ 196.143	€ 201.127	€ 206.261	€ 211.549

Bijdrage Deventer	2008	2009	2010	2011
Armoedebeleid gemeente Deventer				
Sociaal programma Rentré				
Bijdrage rijk				